

Wrocław, 16 sierpnia 2010 roku

WK.60/207/K-23/2010

**Pan
Roman Jabłoński
Wójt Gminy Grębocice**

ul. Głogowska 3
59-150 Grębocice

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 roku nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 6 kwietnia do 18 czerwca 2010 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Grębocice. Zakres zbadanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym i przekazanym Sekretarzowi Gminy w dniu 18 czerwca 2010 roku. Ponadto została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Na podstawie jej ustaleń, zawartych w odrębnym protokole, Izba skierowała do kierownika tej jednostki wystąpienie pokontrolne przekazane Panu do wiadomości.

Nieprawidłowości wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie prowadzenia ksiąg rachunków i sprawozdawczości

W wyniku ujęcia w aktywach i pasywach w bilansie Urzędu sporządzonym według stanu na 31 grudnia 2009 roku złożonych w Urzędzie gwarancji należytego wykonania umów oraz kaucji gwarancyjnych (w formie niepieniężnej) została powiększona suma bilansowa o 1.059.748,66 zł. Zdeponowane w Urzędzie gwarancje należytego wykonania umów oraz kaucje gwarancyjne nie spełniały definicji aktywów – zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 12 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 roku nr 152 poz. 1223 ze zm.), przez aktywa rozumie się kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Ewidencję księgową zdeponowanych gwarancji należytego wykonania umów oraz kaucji gwarancyjnych prowadzi się na kontach pozabilansowych. W trakcie kontroli pod datą 20 maja 2010 roku gwarancje należytego wykonania umów oraz kaucje gwarancyjne zostały ujęte w ewidencji pozabilansowej.

W zakresie dochodów budżetowych

Kontrola prowadzenia inkasa podatków ujawniła przypadki braku na kwitariuszach przychodowych dat przyjęcia wpłaty gotówkowej. Zgodnie z §5 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 112, poz. 761) pokwitowanie wpłaty powinno zawierać

między innymi dane umożliwiające identyfikację daty wpłaty, która jest jednocześnie datą pokwitowania. Ponadto niewykorzystane przez inkasenta imienne druki kwitariuszy przychodowych były unieważniane bez podania daty operacji oraz bez podpisu osoby dokonującej anulowania. Powyższe naruszało §12 ust. 1 „Instrukcji w sprawie ewidencji poboru podatków i opłat”, przyjętej zarządzeniem Wójta Gminy nr 166/2006 z 29 grudnia 2006 roku.

W zakresie wydatków budżetowych

W dwóch umowach o udzielenie dotacji, jednostkom spoza sektora finansów publicznych, na prace: konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach, przyjęto terminy rozliczenia dotacji dłuższe od określonych w Uchwale nr XXXIX/183/2005 Rady Gminy Grębocice z 24 lutego 2005 roku w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach, sposobu jej rozliczania i kontroli wykonania zleconego zadania oraz postępowania z wnioskami o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach. Stwierdzono również przypadki niedołączania do wniosków o udzielenie dotacji oraz do rozliczeń dotacji niektórych wymaganych dokumentów, np. kopii dokumentu zawierającego deklarację wielkości środków własnych przeznaczonych na wykonanie robót w roku budżetowym, kopii kosztorysu robót oraz kopii umowy z wykonawcą robót, wymaganych przepisami rozdziału II oraz rozdziału IV powołanej Uchwały. Ponadto w jednym przypadku dokonano nieprawidłowego rozliczenia udzielonej dotacji - zrealizowano dotację w kwocie 3.000,00 zł (tj. w pełnej kwocie) mimo wydatkowania przez beneficjenta własnych środków w wysokości niższej od zadeklarowanej, co winno skutkować rozliczeniem dotacji do proporcjonalnie niższej kwoty 2.692,20 zł. Powyższe wynikało z zasad przyjętych w rozdziale III powołanej Uchwały. W wyniku działań podjętych przez Gminę jeszcze w trakcie kontroli, beneficjent dokonał, 10 maja 2010 roku, zwrotu nienależnej części dotacji w wysokości 307,80 zł.

Ewidencja szczegółowa dla dotacji objętych kontrolą zapewniała możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji wyłącznie według jednostek. Zgodnie z opisem konta 224 - „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych” wynikającym z załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.), ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 powinna zapewniać możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji, według jednostek oraz przeznaczenia dotacji.

W zakresie gospodarki mieniem

W wyniku kontroli sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Gminy stwierdzono, że przy sprzedaży nieruchomości zabudowanej nr 605/4 nie ujęto w księgach rachunkowych w 2009 roku zbycia działki gruntu (wykazano jedynie zbycie budynku). Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci

zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. W trakcie kontroli sprzedaż działki gruntu nr 605/4 została uwzględniona na koncie 011 - „Środki trwałe” oraz w programie Ewidencja Środków Trwałych (kwota 2.104,04 zł).

W Urzędzie Gminy nie prowadzono ewidencji szczegółowej dla gruntów, pomimo że zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz opisem konta 011 – „Środki trwałe” zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) dla środków trwałych (konto 011) prowadzi się ewidencję szczegółową która powinna umożliwiać: ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych; ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe; należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji. W trakcie kontroli, zarządzeniem nr 82/2010 Wójta Gminy z 8 czerwca 2010 roku, prowadzenie ewidencji analitycznej dla gruntów przypisano Referatowi Finansowemu. Ponadto, w celu zaprowadzenia w pełni prawidłowej ewidencji analitycznej dla gruntów, Wójt zarządzeniem nr 83/2010 z 8 czerwca 2010 roku nakazał przeprowadzenie inwentaryzacji gruntów (wg stanu na 31 maja 2010 roku). W prowadzonym w Referacie Finansowym programie Ewidencja Środków Trwałych, rozpoczęto w trakcie kontroli uzupełnianie ewidencji szczegółowej o wartości początkowe poszczególnych obiektów - środków trwałych.

Przy dokumentowaniu przeprowadzonego na koniec 2007 roku spisu z natury środków trwałych stwierdzono przypadki: zmiany numerów arkuszy spisu z natury (druków ścisłego zachowania), pozostawiania wolnych pozycji na wykorzystanych arkuszach spisu z natury, dokonywania nieformalnych poprawek w zapisach na arkuszach, spisania na jednym arkuszu składników przypisanych dwóm osobom, spisania na arkuszu spisu z natury budynku biurowego. Powyższe stanowiło naruszenie § 14 ust. 1 i 2, ust. 4 lit. a) i § 16 ust. 3 „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie”, przyjętej Zarządzeniem nr 156/2006 Wójta Gminy Grębocice z 18 grudnia 2006 roku.

W zakresie rozliczenia finansowego z jednostkami organizacyjnymi jednostki samorządu terytorialnego

Do Zakładu Gospodarki Komunalnej w Grębolicach (zakład budżetowy) skierowano po przyjęciu projektu budżetu na 2009 rok informację zawierającą dane niezbędne do opracowania projektu planu finansowego na 2009 rok, tj. zastosowano zasady jak dla jednostek budżetowych. Natomiast, zgodnie z przepisem §39 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 czerwca 2006 roku w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz.U. nr 116, poz. 783 ze zm.), kierownicy samorządowych zakładów budżetowych sporządzają projekty planów finansowych i przekazują zarządowi jednostki samorządu terytorialnego w terminie umożliwiającym ujęcie ich planów przychodów i wydatków w projekcie uchwały budżetowej.

Informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków na 2009 rok do podległych jednostek zostały przekazane po 30 dniach (zamiast w terminie 21 dni) od dnia uchwalenia uchwały budżetowej,

tj. po terminie ustawowym, z naruszeniem przepisu art. 186 ust. 1 pkt 2 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 zm.)

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli, a w szczególności:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 roku nr 152, poz. 1223 ze zm.), a zwłaszcza:
 - ujmowanie w ewidencji księgowej na kontach bilansowych aktywów spełniających definicję określoną w art. 3 ust. 1 pkt 12 ustawy, zgodnie z którą aktywa są to kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych.
 - wprowadzanie do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każdego zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do postanowienia zawartego w art. 20 ust. 1 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisu § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 112, poz. 761), zgodnie z którym pokwitowanie wpłaty lub wypłaty powinno zawierać dane umożliwiające identyfikację egzemplarza pokwitowania; podatnika; podatku lub innego tytułu wpłaty lub wypłaty; wysokości kwoty wpłaty lub wypłaty; w przypadku wpłaty również okres, którego dotyczy wpłata; daty wpłaty lub wypłaty.
3. Anulowanie kwitariuszy przychodowych zgodnie z zasadami określonymi w „Instrukcji w sprawie ewidencji poboru podatków i opłat”, przyjętej zarządzeniem Wójta Gminy nr 166/2006 z 29 grudnia 2006 roku.
4. Przestrzeganie przy udzielaniu i rozliczaniu dotacji dla jednostek niezaliczonych do sektora finansów publicznych zasad przyjętych w zawieranych umowach oraz w Uchwale nr XXXIX/183/2005 Rady Gminy Grębocice z 24 lutego 2005 roku w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach, sposobu jej rozliczania i kontroli wykonania zleconego zadania oraz postępowania z wnioskami o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach.
5. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę

poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 128, poz. 861), a w szczególności w zakresie:

- zasad prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 224 - „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”, która powinna zapewniać możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji, według jednostek oraz przeznaczenia dotacji;
 - zasad prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 011 – „Środki trwałe”, która powinna umożliwiać: ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych; ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe; należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji.
6. Przestrzeganie przy inwentaryzacji składników majątkowych uregulowań wewnętrznych ustalających zasady jej przeprowadzania, w tym zwłaszcza przepisów § 14 ust. 1 i 2, ust. 4 lit. a) i § 16 ust. 3 „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie”, przyjętej Zarządzeniem nr 156/2006 Wójta Gminy Grębocice z 18 grudnia 2006 roku.
7. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 29 czerwca 2006 roku w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz.U. nr 116, poz. 783 ze zm.) w zakresie sposobu i trybu sporządzania planów finansowych dla zakładów budżetowych.
8. Przekazywanie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków do podległych jednostek w terminie 21 dni od dnia uchwalenia uchwały budżetowej, tj. zgodnie z przepisem art. 249 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 ze zm.)

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Marian Wójcikowski
Przewodniczący Rady Gminy Grębocice